

Sognene faae Indflydelse paa Valget baade af Skolelærere og muligen ogsaa paa Valget af Præster, men at henlægge det fra Skoledirectionerne til Amtsraadet, det er ikke at komme Maalet et Hanesjød nærmere (Hør!); tværtimod vilde Forretningerne i allerhøieste Grad lide derved. Skoledirectionens Forretninger bestaae for den væsentligste Deel af en stor Mængde løbende Smaating, og Amtsraadet holder kun 3 ordentlige og maaskee undtagelsesviis nogle enkelte extraordinaire Møder i Løbet af hele Aaret, og at skulle opsamle alle disse Smaasager, og lade dem ligge til Amtsraadet holdt Møder, vilde ikke blot være til største Hinder for disse løbende Smaasagers hurtige og hensigtsmæssige Afgjørelse, men deres Afgjørelse vilde tillige derved blive meget lidet heldig, da det efter Amtsraadets Organisation er fuldkommen umuligt, at alle de Acter og det Skriverie, derom kunde føres frem og tilbage, virkelig i Detaillen kunde blive læst og kjendt af Amtsraadets Medlemmer, saafom f. Ex. Ansøgninger og alle de Dplysninger, der ledsage Ansøgninger om Besættelsen af Skolelærerposterne, m. m. Ligeledes vilde der opstaae et Misforhold om man, uden i det Hele at omorganisere dette geistlige Hierarchie, vilde gjøre en Provst til Overprovst for 3, 4 à 5 Provstier, som sædvanlig findes i et Amt. Jeg tror saaledes, at Forretningerne vilde i høieste Grad lide ved den foreslaaede Forandring, og at det egentlige store og smukke Diemed, som den ærede Forslagsstiller har udtalt, nemlig at give selve Mentigheden Indflydelse paa Valget af Skolelærere, ikke blot ikke vilde naaes, men ikke rykke sin Dpfyldelse et eneste Skridt nærmere. Jeg kan saaledes ikke erkjende, at der ved dette Lovforslag gjøres noget Fremmskridt. Man har ved Forhandlingerne i Udvalget om Communalloven ingenlunde, som jeg haaber, at den ærede Forsamling skal om ikke altfor lang Tid faae Beviset ihænde for, holdt sig angstelig til det Bestaaende, men det har der været under Omhandling, om man ikke, idetmindste for en væsentlig Deel, skulde for Skolens Anliggender søge at skaffe en communal Indflydelse tilveie; men selv der erkjende vi, at dette maatte skee ved Skoleloven, og det er derfor,

indtil denne Lov foreligger, at jeg for mit Vedkommende vil forbeholde mig at yttre mig om de detaillerede og meget vigtige Spørgsmaal, som derved foreligge, men hvis Løsning ikke vilde naaes ved det nærværende lille Lovforslag.

**B. Christensen:** Maa jeg bede om Ordet, for at gjøre en personlig Bemærkning?

**Formanden:** Den ærede Rigsdagsmand har Ordet, for at gjøre en personlig Bemærkning.

**B. Christensen:** Jeg har yttret, at jeg tiltroede mig som Amtsraadsmedlem at have vundet nogen Erfaring i det omhandlede Spørgsmaal. Nu har den sidste ærede Taler bemærket, at Forretningerne i Skoledirectionen bestode af en heel Mængde løbende Sager, som let vilde lide, hvis de, ifølge Forslaget, gik over til Amtsraadet; men jeg vil i saa Henseende blot gjøre opmærksom paa, at Amtsraadets Forretninger ere for størstedelen ogsaa „løbende Forretninger“, og at der, som den ærede Taler upaatvivlelig veed, i Anordningen selv er givet et, som det forekommer mig, fuldkommen tilstrækkeligt Middel til en hurtig Expedition af saadanne Sager. Ved at det gaaer over til Amtsraadet vindes der deels, at de foreløbig expederede Sager undergives en dog noget forskellig Prøvelse bagefter, og det kalder jeg et Fremmskridt.

**Damgaard:** Naar den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 1ste Valgkreds (B. Christensen) udtalte sig med megen Styrke om den Trang, der fandtes i en viid Kreds til en Forandring i vort Almue-Skolevæsen, da kan jeg deri være enig med ham; men dersom man vil give det Anvendelse paa nærværende Tilfælde, at der skulde findes Trang ogsaa i en viid Kreds til saadanne Forandringer, som her ere foreslaaede, saa maa jeg paa det Allerbestemteste gjøre Indsigelse herimod. Det blev af den ærede Forslagsstiller fremhævet, at Forslaget skulde være stillet i Forældrenes Interesse ligesaavel som i Skolelærernes Interesse, og det er især denne Motivering af Lovforslaget, som bringer mig til at gjøre nogle Bemærkninger. Det er nu overhovedet saa, at det altid vil høre med til de uheldige Følger af nødvendige Reformers Udsættelse, at der fremkommer